

**NORD-TRØNDELAG
BONDELAG**

ÅRSMELDING 2013

Styret i Nord-Trøndelag Bondelag har i 2013 bestått av:

Leder:	Asbjørn Helland, Egge og Kvam
Nestleder:	Borgny Kjølstad Grande, Grong
Styremedlemmer:	Kåre Peder Aakre, Nærøy Inger Hovde, Stod Trond Hodne, Hegra Marna Ramsøy, Ogndal, NTBK Erik Melting, Mosvik, NTBU
Varamedlemmer:	1. Johan Kristian Daling, Beitstad 2. Siri-Gunn Vinne, Verdal 3. Aud Mari Folden, Frol

Styret har hatt 10 ordinære styremøter og 1 telefonmøte. Det er til sammen behandlet 67 protokollførte saker. I tillegg er det behandlet en rekke orienterings- og referatsaker. De viktigste sakene har vært:

- Høring: Revidert forvaltningsplan for store rovdyr
- Uttalelse til jordbruksforhandlingene 2013
- Forslag om endringer i odelsloven
- Høring: Næringspolitisk program
- Uttalelse distriktsgruppas rapport
- Kapital i referansebruksberegningene/Budsjettnemnda sine tall
- Arbeid mot valget 2013/Stortingsvalget 2013
- Forvaltning av kortnebbgås
- Tilskudd til pakkeri og sorteringsanlegg
- Byggesaksgebyr i Nord-Trøndelag
- Høring: Revisjon Regionalt Næringsprogram 2013-2016
- Styrestrategi
- Høring: Erstatning for tap av husdyr til rovvilt
- Evaluering beredskap Hilde/Ivar (ekstremvær)
- Tilretteleggende BU-midler og RLK

Styret har deltatt på lokallagsårsmøter og temamøter i lokallagene. Styret har hatt med Øyvind Skarstad (Fjell-landbruket), Anne Grete Rostad (Kompetanseløft Trøndersk landbruk), Trine Hasvang Vaag (styret i NB), Øyvind Mejdell Jakobsen (Oi) på styremøter i løpet av året. Styret har vært på besøk på Nortura-anlegget på Steinkjer og fikk informasjon om svineproduksjon i Nord-Trøndelag, dette kombinert med et styremøte.

Nord-Trøndelag Bondelag hadde pr. 31.12.13 et medlemstall på 5.072. Dette er en nedgang fra 2012 på 37 medlemmer. Fylkeslaget besto av 40 lokallag pr 31.12.13.

Organisasjonsarbeid

Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag

Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag ble holdt på Snåsa Hotell 7. og 8. mars 2013. Det møtte 60 utsendinger. Møteleder var Jørgen Tømmerås. Fra Norges Bondelag deltok leder Nils T. Bjørke. På dag én ble det arrangert åpen debatt, der listetoppene var invitert. Jon Arne Moen, politisk redaktør i Trønder-Avisa, var debattleder. Ekstern foredragsholder var Cato Nykvist fra Nationen. Inderøy Bondelag fikk tildelt prisen ”Årets lokallag”.

Årsmøtet i Norges Bondelag

Årsmøtet i Norges Bondelag ble holdt 12.-14. juni i Loen, Sogn og Fjordane. Landbruksminister Trygve Slagsvold Vedum, Jan Davidsen fra Ap's sentralstyre/leder av Fagforbundet gjestet årsmøte.

Utsendinger fra Nord-Trøndelag var Asbjørn Helland, Kåre Peder Aakre, Trond Hodne, Johan Kristian Daling, Helge Kyllø, Trygve Johnny Sandvik, Lars Fløan, Inger Hovde, Anne Randi Gorseth Vie og Siri Gunn Vinne.

Foruten leders tale og generaldebatt, ble næringspolitisk program for 2013-2016 vedtatt. Temadebatten dreide seg om stortingsvalget 2013.

Asbjørn Helland, Johan Kristian Daling og Anne Randi Gorseth Vie holdt innlegg fra Nord-Trøndelag Bondelag.

Ledersamling

Ledersamlinga i 2013 ble lagt til Rogaland 6.-9. november. 6. november ankom 37 nord-trøndere Sola, turen gikk videre til Byrkjedal, der samlinga startet med gårdsbesøk hos fylkesleder i Rogaland Bondelag, Ole Andreas Byrkjedal. Dag nummer to ble en busstur rundt for å se på forskjellige produksjoner og for å få et inntrykk av landbruket i Rogaland. 8. og 9. ble det holdt felles ledermøte sammen med Rogaland Bondelag. Leder i Norges Bondelag Nils T. Bjørke og Siri Meling, stortingsrepresentant fra Høyre, gjestet ledermøte.

Regionmøter

Det ble arrangert regionmøter sju steder i fylket i desember 2013. Tema for møtene var: - Ny regjering. Hva nå? - Stormen ”Hilde” - evaluering beredskap i samfunnet, næringa, bondelaget og enkeltbruket. – Åpen Gård – Kompetanseløft Trøndersk Landbruk – Ny lokallagshåndbok – Verving. Valgnemnda i Nord-Trøndelag Bondelag deltok på alle møtene.

Bondevenn

Hvert år har Bondelaget en aksjon i rundt påsketider. Årets aksjon var en Bondevenn-aksjon, der det blant annet ble opprettet en egen nettside bondevenn.no. Målet med nettsiden og kampanjen var å vise verdien av landbruket og trygg, naturlig mat fra hele

landet. I Nord-Trøndelag utnevnte lokallagene mange bondevenner og fikk medieomtale på dette.

Hjemmeside og Facebook

Nord-Trøndelag Bondelag bruker hjemmesida aktivt for å kommunisere med både medlemmer, media og folk utenfor Bondelaget. Ofte linker vi til hjemmesiden fra Facebook, for å spre det vi skriver. Nord-Trøndelag Bondelag har egen side på Facebook.

Åpen gård

Åpen Gård ble arrangert hele 7 plasser i 2013; Nesset, Leksvik, Jøa, Overhalla, Verdal, Namdalseid og Sparbu. Dette er en svært viktig arena for å vise fram norsk landbruk til folk som ikke har så god kjennskap til landbruket. Det er godt oppmøte på Åpen Gård-arrangementene.

Verveutvalget

Verveutvalget har bestått av leder Trond Hodne, Hegra, Tove Hatling Jystad, Stod, Øyvind Skarstad, Namsskogan og Røyrvik og Vidar Meldal, Egge og Kvam. Verveutvalget har hatt to telefonmøter i løpet av året. Det ble sendt sommerhilsen til lokallagene med oppfordring til å ha fokus på verving. Verveutvalget ringte rundt til bruksmedlemmer med ubetalte medlemskap. Dette ga god erfaring og mange sa ja til å fortsette som medlemmer. Verveutvalget holdt innlegg på regionmøtene i desember.

Inn på tunet-utvalget

Inn på tunet- utvalget har bestått av Inger Hovde (leder), Stod, Eva Hojem, Frosta, Leif Kvitvang, Sparbu, Hege Ericson, Verran, Karin Heia Østborg, Grong. Nord-Trøndelag Bondelag har sammen med Inn på tunet Trøndelag og Fylkesmannen, arrangert Inn på tunet-konferanse i 2013.

Ungdomsutvalget

I 2013 ble det opprettet et ungdomsutvalg. Ungdomsutvalget består av Borgny Kjølstad Grande (leder), Erik Melting og Odd Magne Storflor.

Trøndersk kornutvalg

Trøndersk Kornutvalg arrangerte kornmøter på Overhalla 4. desember og Stiklestad, Verdal, 5. desember. Einar Strand, som jobber både i Bioforsk og er fagkoordinator for korn i Norsk landbruksrådgiving (NLR), innledet om hvordan kornproduksjonen kan økes. Det var også innledere fra Norsk Landbruksrådgiving og Norske Felleskjøp. Trøndersk mester i havredyrking ble kåret under kornmøtene og vinneren ble FK Agri. Møteledere var Borgny Kjølstad Grande og Johan Kristian Daling, sistnevnte er medlem av Trøndersk kornutvalg.

Grøntutvalget

Grøntutvalget har i 2013 bestått av Arnhild Lie Aarøe, Nesset, Ole Martin Veske, Nesset, John Ferstad fra Inderøy. Trond Hodne har deltatt som styrets representant. Grøntutvalget i Nord-Trøndelag Bondelag har hatt et møte i 2013, og behandlet da innspill til jordbruksforhandlingene.

Landbrukshelg - Ungebønderkurs

Landbrukshelga ble arrangert 26. og 27. januar på Tingvold Park Hotel. Årets kurs var Robust og lønnsom melkeproduksjon, Lønnsom svineproduksjon, Eierskifte, Birøkt, Unge bønder kurs og Inn på tunet som næring. Det var totalt 60 deltakere på Landbrukshelga.

Kompetanseløft Trøndersk Landbruk

Det treårige prosjektet Kompetanseløft Trøndersk Landbruk ble startet opp i 2013. Fylkesmannen, fylkeskommunen og Bondelaga i Nord- og Sør- Trøndelag har sammen initiert satsinga Kompetanseløft Trøndersk landbruk.

Prosjektet jobber med disse fire områdene:

- 1) Videreutvikling av gode møteplasser for både bønder, og veilederapparat.
- 2) Videreutvikling av videregående skoler på naturbrukslinjene, og voksenopplæringa.
- 3) Arbeid opp mot veiledningsapparatet for grunnskole og videregående med tanke på økt søknad til grønn utdanning.
- 4) Videreutvikling av landbrukets veilednings- og rådgivningstjeneste for å spisse disse etter bondens behov.

Prosjektet sto bak en stor Kompetansekongress på Stjørdal med over 100 deltagere fra trøndersk landbruk. Det har blitt arrangert flere Kompetanse kafèer i begge fylkene og prosjektet har deltatt på utdanningsmesse. Det har blitt laget et tipshefte: Hvordan jobbe lokalt for å motivere til økt matproduksjon?

Jordbruksforhandlingene 2013

Jordbruksoppgjøret er en av våre viktigste saker i løpet av året. I 2013 ble jordbruksoppgjøret en opptur. Vi inngikk avtale og oppgjøret ga i snitt 12.000 kroner til tetting av gap. En viktig forutsetning var prosenttoll. På grunn av markedssituasjonen og økt kraftfôrpris ble det vanskelig å øke inntektene for svineproduksjonen. Daværende Regjering lovet at det var starten på en opptrapping.

Stortingsvalg 2013

I Bondelaget var valget en av de viktigste sakene i 2013. Bondelaget er partipolitisk uavhengig, men som næringsorganisasjon for norske bønder og bygder, er vi opptatt av hvilken politikk som føres. Derfor jobbet vi mye for å få fram forskjellene i landbrukspolitikken mellom de to regjeringalternativene.

Vi sa tidlig at dette kom til å bli et skjebnevalg for nordtrøndersk landbruk. Valget ville stå mellom å beholde den norske modellen eller gå over til en mer markedsliberalistisk modell.

Allerede på årsmøtet vårt i mars tjuvstartet vi valgkampen med den første landbrukspolitiske debatten.

Vi inviterte politikerne med på gårdsbesøk og vi intervjuet alle toppkandidatene på våre hjemmesider. Fylkesstyremedlemmene skrev en rekke kronikker i løpet av valgkampen og det var lett å få plass i lokal media. Kontakten med de ulike politikerne ble pleiet med en rekke møter.

Sør- og Nord-Trøndelag Bondelag inviterte Ola Borten Moe, olje- og energiminister og Svein Flåtten, landbrukspolitisk talsmann i Høyre, til et åpent debattmøte på Stiklestad, med tittelen Slaget om matproduksjonen. Rundt 250 personer kom.

Samstyret for Bondelagene i Steinkjer samarbeidet med Bondens Marked om et arrangement på Steinkjer torg lørdag 6.april. Det ble skarp kniving i politisk kokkekamp mellom rødt og blått lag. Rundt 1000 personer var innom torget i løpet av dagen og fikk med seg kokkekampen, kjøpte lokalmat og koste seg i vårsola.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, statsråd ved statsministerens kontor - og sentral i vårens jordbruksforhandlinger, stakk også innom torget, der han hadde et møte med fylkesleder Asbjørn Helland.

Valgresultatet førte til regjeringsskifte og en landbruks- og matminister fra Fremskrittspartiet.